

Picabaralla per l'exhumació de l'esquelet d'un soldat de la batalla de l'Ebre

■ Un catedràtic de la UB acusa la Generalitat de boicotejar unes excavacions a la Fatarella ■ El govern català respon que fa complir la llei de fosses

Roser Royo
LA FATARELLA

L'exhumació de l'esquelet d'un soldat republicà a la línia fortificada de la Fatarella ha provocat una picabaralla entre els investigadors del Centre Superior d'Investigacions Científiques (CSIC), el grup de recerca didàctica del patrimoni de la Universitat de Barcelona (UB) i el govern català. Així el catedràtic de la UB i exdirector general de recerca del govern Maragall, Francesc Xavier Hernández Cardona, també membre de l'equip d'investigadors que està duent a terme les excavacions arqueològiques a la Fatarella, ha acusat la Generalitat, en una entrada al seu bloc d'"impedir-nos investigar el soldat de la Fatarella". Concretament, Hernández fa referència al fet que la subdirecció general de Memòria i Pau ha denegat a l'equip d'investigadors que excaven a la Fatarella analitzar les restes del soldat republicà mort els dies finals de la batalla de l'Ebre i que van trobar dijous passat. De fet, segons la llei de fosses de Catalunya, és la Generalitat qui té la potestat de decidir qui ha d'estudiar les restes humanes desaparegudes durant la Guerra Civil i en aquest cas ha decidit que siga una altra empresa d'arqueologia qui ho faci. Una decisió que no ha agradat alguns membres de l'equip d'investigadors. "És una llei que no entro a valorar, però és un inútil bunyol per a la recerca", opina Hernández.

Fons del Departament de Relacions Institucionals assenyalaven ahir a la tarda que el CSIC i la UB van exhumar les restes sense coordinar-se amb el seu departament que és qui té les competències i que sovint els investigadors del CSIC reben fons estatals per excavar en territori català emparant-

L'esquelet del soldat republicà que va morir possiblement per l'esclat d'una granada ■ CSIC

Un dels últims combatents que van cobrir la retirada

Charlie, com l'han batejat els arqueòlegs va ser un dels últims combatents de la batalla de l'Ebre i va morir cobrint la retirada de l'exèrcit republicà, a través del riu Ebre, el novembre del 1938. El seu esquelet, gairebé intacte, va aparèixer en una trinxera que connectava la línia fortificada de la Fatarella, construïda l'estiu del 38 pel XV Cos de

l'Exèrcit de l'Ebre comandat per Manuel Tagüeña. 33 quilòmetres de búnquers, refugis i pous de tiradors des de la Fatarella fins a Ascó, descoberts el 2005 per l'associació cultural Lo Riu de la Fatarella. A Charlie el van trobar investigadors del Grup de Patrimoni del Centre Superior d'Investigacions Científiques (CSIC) i arqueòlegs del Grup

de Recerca Didàctica del Patrimoni de la Universitat de Barcelona (UB) durant una campanya d'excavacions que s'emmarca dins el projecte *Arqueologia del conflicte a Catalunya*. L'aparició de l'esquelet va emocionar l'equip, ja que el cos va aparèixer envoltat de casquets de bala, fet que indica la duresa dels combats.

La xifra

1000

soldats van cobrir des de la línia fortificada de la Fatarella la retirada de l'exèrcit republicà pel pont de Flix.

se en la no legislació espanyola sobre aquest tema.

De moment, l'esquelet continua custodiat a les dependències de l'associació cultural Lo Riu de la Fatarella, però els investiga-

La data

11.1938

Va finalitzar la batalla de l'Ebre; 115 dies de combats la petjada dels quals encara és ben visible a la Terra Alta.

dors l'hauran de lliurar als tècnics del Consorci Memorial dels Espais de la Batalla de l'Ebre i després d'analitzar-les es dipositaran al monument ossera de Camposines.

L'esquelet, molt ben conservat, el van trobar en un tram de trinxera que connectava la línia fortificada de la Fatarella. Els arqueòlegs li van posar el nom de Charlie, perquè les seues mides (1,80 d'altura i 44 de calçat) fan pensar en un soldat estranger, més que català o espanyol. La codirectora de l'excavació, Mayca Rojo de la UB, explicava ahir que preveïen analitzar els isòtops de les restes trobades per saber-ne la dieta i poder-ne determinar la procedència exacta. ■